

Udviklingsstrategi for børn, unge og familier i Aalborg Kommune 0-18 år

2016 - 2020

Forord

I Aalborg Kommune ønsker vi, at alle børn og unge trives, lærer og udvikler sig. Vi er allerede godt i gang med mange initiativer, men vi skal fortsat være ambitiøse og udvikle vores kommune, som et godt og trygt sted at være.

Med udviklingsstrategien er der fokus på forebyggelse og tidlig og rettidig indsats. Uanset hvilket hjem, man vokser op i, uanset hvilket lokalområde, man bor i og uanset hvilket pædagogisk tilbud, man går i, skal man have mulighed for at klare sig godt. Derudover er der et skærpet fokus på det enkelte barn og den enkelte unges udvikling. Vi skal sikre trivsel, høj kvalitet og faglighed, have mere og bedre viden om, hvad der virker, og vi skal være bedre til at følge op og handle ud fra den viden. Det betyder også, at vi skal have en øget opmærksomhed på at sikre, at personalet løbende tilføres den nødvendige viden og kompetencer til at understøtte denne faglige udvikling. Desuden er der fokus på at skabe tydelige sammenhænge mellem forvaltningernes arbejde, således at borgerne oplever Aalborg Kommune som en samlet enhed. Hele udviklingsstrategien bygger på en inddragende og tværfaglig tankegang hvor barnet, den unge og familien er i centrum.

Med Udviklingsstrategien vil vi videreudvikle på det, vi allerede har og fastholde vores nysgerrighed og stræben efter fortsat at udvikle kloge og fagligt funderede investeringer. Investeringer, der bygger på erfaring og forskning, og gavner og understøtter vores kommune.

Det betyder også, at der er indgået et 3 årigt samarbejde med AAU vedrørende forskning i faglige og organisatoriske processer i forhold til implementering af denne strategi. Målet med samarbejdet er at bidrage til at udvikle kvaliteten i den faglige praksis – herunder fokus på udfordringer, barrierer og løsningsmuligheder i forhold til at omsætte strategi til praksis.

Byrådet har i 2018 igangsat arbejdet med en kommende strategi på det specialiserede område ”Nye veje på det specialiserede område – skole, social og handicap”. Det er forventningen, at ”Udviklingsstrategien for børn, unge og familier”, den kommende strategi på det specialiserede område og Børne- og Ungepolitikken kommer til at supplere hinanden og give et samlet billede af, hvordan vi arbejder med børn, unge og familier i hele Aalborg Kommune.

Mai-Britt Iversen, rådmand

Tina French-Nielsen, rådmand

Arne Lund Kristensen, direktør

Martin Østergaard Christensen, direktør

Indhold

Forord	2
Indledning	4
Proces	4
Spor 1 - Tilføj kompetencer tidligt i livet	6
Hvorfor?	6
Hvad?	6
Hvordan?	6
Det, vi blandt andet allerede gør:	6
Det, der skal fokus på i 2018:	6
Fælles mål – vi lykkedes i praksis når vi:	7
Spor 2 - Styrke det tværprofessionelle samarbejde	7
Hvorfor?	8
Hvad?	8
Det, vi blandt andet allerede gør:	8
Hvordan?	8
Det, der skal fokus på i 2018:	8
Fælles mål – vi lykkedes i praksis når vi:	9
Spor 3 - Nytænk de specialiserede indsatser og styrk sagsbehandlingen	10
Hvorfor?	10
Hvad?	10
Hvordan?	11
Det vi blandt andet allerede gør:	11
Det, der skal fokus på i 2018	11
Fælles mål – vi lykkes i praksis når vi:	11
Spor 4 - Hav ambitioner for alle børn og unges læring	13
Hvorfor?	13
Hvad?	13
Hvordan?	14
Det, vi blandt andet allerede gør:	14
Det, der skal fokus på i 2018	14
Fælles mål – vi lykkes i praksis når vi:	14

Indledning

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen og Skoleforvaltningen ønsker, at alle børn og unge skal være en del af fællesskabet. I et fællesskab er børn og unge værdsat og anerkendt, som de er. Det er vigtigt at understøtte fællesskaberne i alle de miljøer, børn og unge færdes i. Ligeegyldigt om det er i børnehave, skole, DUS eller i foreningslivet, bærer de voksne ansvaret for, at børn oplever sig værdifulde og uundværlige i fællesskabet.

De fleste danske børn og unge trives, men der er fortsat for mange, som har en kaotisk opvækst og har svært ved at stå på egne ben som voksne. Disse børn og unge fortjener en god fremtid. Det forudsætter, at forvaltningerne videreudvikler og nytænker indsatserne.

Formålet med Udviklingsstrategien er at sætte rammen for indsatserne på børne- og ungeområdet i årene frem mod 2020. Udviklingsstrategien for børn, unge og familier i Aalborg Kommune omfatter aldersgruppen 0-18 år og i enkelte tilfælde op til det 23. år for unge i efterværn.

Udviklingsstrategien for børn, unge og familier samler politikker, strategier og handleplaner - nationale såvel som lokale - og sikrer en rød tråd på tværs af fagområder og indsatser.

Udviklingsstrategien gør op med den opdelte tænkning omkring det generelle (småbørns- og skoleområdet), det forebyggende (sundhedspleje, tandpleje, tværfaglige teams mv.) og det foranstaltende område (fx børn, unge og familier med behov for en foranstaltning efter Serviceloven). Fremadrettet skal børn, unge og familier i Aalborg Kommune mødes af et tæt samspil mellem områderne. Områderne arbejder sammen og hjælper barnet/den unge/familien med de behov de har.

Indsatstrappen fokuserer på forebyggelse og handling gennem tværprofessionelt samarbejde, så vidt muligt i barnet/den unges eget miljø. Indsatserne skal ses ud fra et forløbsperspektiv, som sikrer løbende tilpasning af indsatserne, når det anses for formålstjeneligt. Indsatstrappen beskrives nærmere under spor 3. Betegnelsen indsats anvendes som samlende betegnelse for *alle* aktiviteter i Aalborg Kommune.

Udviklingsstrategien omhandler dermed alle børn og unge i Aalborg Kommune – herunder børn og unge i almindelighed, børn og unge der viser begyndende tegn på mangelfuld trivsel, børn og unge med specifikke behov, børn og unge der er alvorligt truede og i åbenbar risiko for varig skade samt børn og unge med handicaps.

Udviklingsstrategien har særligt fokus på børn og unge med eller i risiko for at udvikle særlige behov.

Udviklingsstrategien består af 4 spor, som understøtter det nuværende arbejde, og som samtidig sætter retningen for den videre udvikling af kommunens indsatser. Under hver af de 4 spor er der en række indsatser, som understøtter den konkrete omsætning.

Med **børn og unge med særlige behov** menes de børn og unge, som allerede har, eller senere i deres liv kan få brug for, en særlig indsats. Det gælder både børn og unge med sociale, personlige, hjemlige og helbredsmæssige udfordringer samt børn og unge med handicaps (fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse).

Proces

Det er aftalt, at Udviklingsstrategien skal gennemgå en årlig opdatering. I denne version 2018 er der foretaget en layoutmæssig ændring, hvor indholdet er stillet op under overskrifterne: Hvorfor – Hvad –

Hvordan – og Fælles mål. Der er enkelte præciserende tilføjelser samt enkelt tekster, der er kortet af eller sat op i punktform.

De opstillede fælles mål under hvert spor er tilføjet strategien med et formål om at være mere præcis på tværs ift., hvornår vi kan sige, at vi er lykkedes med strategiens intentioner og mindset. Der er opstillet overordnede værdibaserede / retningsvisende mål og herunder eksempler på, hvordan vi konkret kan følge og måle på omsætningen af strategien.

Den konkrete omsætning og målopfyldelse af de enkelte indsatser vil blive fulgt på forskelligvis alt efter hvilken metode, der egner sig bedst ift. den enkelte indsats. Men de overordnede fælles mål skal tjene som en ramme herfor.

Spør 1 - Tilfør kompetencer tidligt i livet

Hvorfor?

Jo tidligere der gribes ind, desto mere effektivt er det at sikre en positiv livsbane for børn, unge og familier i Aalborg Kommune. Det indebærer, at der helt tidligt i et barns liv tilføres kompetencer til dets udvikling. Derfor tilfører Aalborg Kommune allerede i dag – tidligt i et barns liv – ressourcer og kompetencer til dets udvikling. Ligesom det også indebærer, at der skal være fokus på at gribe tidligt ind i en problemudvikling omkring alle børn, unge uanset alder.

Hvad?

Både internt i Aalborg Kommune og på tværs af andre relevante sektorer er der fokus på tidlig opsporing og forebyggelse. Eksempelvis inddrages netværket og lokalsamfundet, boligforeninger og frivillige organisationer så vidt muligt i barnets og den unges opvækst.

Flere evalueringer har vist, at når man løser problemstillinger i almenområdet giver man børn, unge og familier mulighed for at blive i deres nærmiljø. Dermed undgår de at blive henvist til særlige tilbud. Det udbygger samtidig chancerne for at bevare og udbygge barnets sociale netværk og relationer til jævnaldrende, hvilket øger livsmulighederne på sigt.

Aalborg Kommune er allerede langt på dette område, men der er brug for at fortsætte udviklingen.

Hvordan?

Det, vi blandt andet allerede gør:

- Vi har bl.a. forældrekurser "Hånd om barnet" til alle førstegangsfødende
- Vi har råd og vejledning samt understøttende indsatser fra Tværfaglig Teams, PPR (pædagogisk psykologisk rådgivning) og Udviklingsafsnittet for Børn og unge
- Vi arbejder med sociale normeringer i dagplejen og udvalgte daginstitutioner
- Vi har tydelig retning på 0-6 års området i Dagtilbud for fremtiden, hvor vi blandt andet arbejder med inklusion
- Vi har samarbejdsaftaler om den gode overgang mellem alle daginstitutioner og skoler
- Vi har fælles principper ift. overgange på 0-6 års området
- Vi har trivselspersoner på skolerne
- Vi har fælles principper for skoleudsættelse
- Vi har socialrådgivere i udvalgte skoledistrikter
- Vi har strategier for samarbejdet med de frivillige

Det, der skal fokus på i 2018:

Inddragelse af almenområdet

I forbindelse med omsætningen af indsatstrappen i Aalborg Kommune er det vigtigt fortsat at have for øje, hvilke (nye) roller dagtilbuds- og skoleområdet fremover skal spille. Det er afgørende, at Aalborg Kommune

"En tidlig forebyggende indsats kan igangsættes på alle tidspunkter i børn og unges liv. I forhold til problemets karakter kan en tidlig forebyggende indsats igangsættes på forskellige stadier, alt efter problemudviklingen. Nogle indsatser bliver sat i værk for at forhindre et problem i at opstå. Andre indsatser iværksættes for at sikre, at et eksisterende problem ikke udvikler sig yderligere og for at imødegå tilbagefald for børn og unge, der allerede er i mistrivsel"

Kilde: Socialstyrelsen (vidensportal.dk)

kan tilbyde de rette forebyggende indsatser til barnet, den unge eller familien. På 0-6 års området er der i 2017 på baggrund af Udviklingsstrategien truffet beslutning om en række kvalitetstiltag, der skal implementeres hen over de kommende to år (2018-2019). Tiltagene har alle til formål at understøtte den tidlige opsporing og tidlig forebyggende indsats. Det drejer sig om etablering af trivselsforum, fælles retning for forældresamtaler, den gode overgang fra Sundhedsplejen, fælles opsporingsmodel, forældrenetværk og nytænkning af sprogvurdering. Der er aftalt samlet statusevaluering af tiltagene ved udgangen af 2019.

Implementering af inklusionsstrategi

I 2015 er inklusionsstrategien "Fællesskaber for alle" godkendt. Strategien er gældende i perioden 2015-2018. Inklusionsstrategien indeholder bl.a. fire pejlemærker for skolernes arbejde med inklusion. Strategiens overordnede formål er at sætte en klar og tydelig retning for inklusion på skolerne og sikre, at der er gode inkluderende læringsfællesskaber for alle børn. Inklusionsstrategien vil også i de kommende år være omdrejningspunktet for skolernes arbejde med inklusion. Bl.a. på baggrund af inklusionsstrategien arbejder Skoleudvalget i 2018 med at fastsætte en række principper for samarbejdet om inklusion, og principperne udgør herefter baggrunden for det kommende arbejde med inklusionsområdet. Der vil således blive beskrevet mulige scenarier og indsatser, der senere udmøntes i en ny model for samarbejdet med inklusion i Aalborg Kommune. Den nye model forventes godkendt ultimo 2018, hvorefter den vil træde i kraft august 2019.

Inklusion

Inklusion i dagtilbud handler om udvikling i og af fællesskaber, og er gældende for alle børn. Børn i eller med risiko for at udvikle særlige behov, har potentielt større risiko for at komme ud på kanten af fællesskaberne eller ende helt uden for fællesskaberne. Derfor arbejder dagtilbuddene aktivt og systematisk med opsporing af mekanismer i alle læringsrum - både børn, professionelle og forældre imellem – som kan have en negativ påvirkning på det enkelte barns mulighed for deltagelse i fællesskaber. For at opnå en stærk inklusionspraksis arbejder dagtilbuddene målrettet på at skabe rammer og relationer, der fremmer børns muligheder for at deltage i forskellige typer af fællesskaber, der matcher mangfoldigheden. Både dagplejen og institutionerne har en vedvarende opmærksomhed på at skabe fleksible læringsmiljøer, der øger alle børns mulighed for at udvikle vigtige kompetencer tidligt i livet og altid i samarbejde med forældrene og andre relevante tværprofessionelle samarbejdspartnere.

Fælles mål – vi lykkedes i praksis når vi:

- Med tidlig opsporing griber forebyggende ind tidligt i en problemudvikling
- Forebygger behovet for skoleudsættelser igennem tidelig indsats
- Løser problemstillinger i almenområdet og forebygger behovet for anvendelse af særlige tilbud

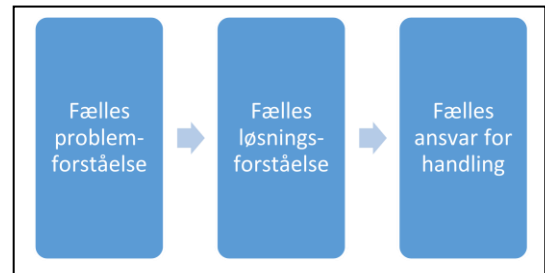
Vi har succes, hvis:

- Antallet af børn der skoleudsættes bliver mindre
- Antallet af børn og unge, der visiteres til særlige tilbud reduceres
- Antallet af underretninger til familiegrupperne reduceres
- Der efterspørges færre støtteindsatser i dagpleje og daginstitutioner

Spør 2 - Styrke det tværprofessionelle samarbejde

Hvorfor?

Et stærkt tværprofessionelt samarbejde er en tilgang til at skabe så meget vigtig merviden som muligt, for bedst muligt at blive i stand til sammen at pege på relevante handlinger og fra hvem. Tværprofessionelt samarbejde er en metode, der skal bidrage til at løfte kvaliteten i løsningen af kerneopgaven.

Hvad?

For at styrke det tværprofessionelle samarbejde er der behov for et fælles sprog, en fælles forståelse og et fælles begrebsapparat.

I det tværprofessionelle samarbejde skal der også være fokus på at understøtte, at børn og unge kan blive i deres nærmiljø og bevare deres sociale netværk.

Herudover skal der være fokus på samarbejdet på tværs af afdelinger og forvaltninger. Således skal der i højere grad være fokus på en indsats for og med hele familien frem for det enkelte barn. Det betyder, at der blandt andet skal arbejdes for at etablere et endnu tættere samarbejde mellem Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, Skoleforvaltningen, Ældre- og Handicapforvaltningen og Sundheds- og Kulturforvaltningen.

Det tværprofessionelle samarbejde skal prioriteres af alle parter og samarbejdsrelationen skal baseres på fælles mål, fælles viden og gensidig respekt. Den koordinerende kommunikation skal være hyppig og rettidig samt præcis og problemløsende.

Hvordan?

Det, vi blandt andet allerede gør:

- Vi har fælles redskaber og fælles sprog i Håndborg På Tværs ([link](#))
- Vi arbejder med tværfaglig koordinering
- Vi har trivselsfora og SSP-samarbejde på alle skoler
- Vi har Pædagogiske Lærings Centre (PLC) på alle skoler

Det, der skal fokus på i 2018:

Dialog og fælles sprog

Der skal på alle niveauer arbejdes videre med at sikre tværfaglige og tværorganisatorisk dialog og et fælles sprog i arbejdet med børn, unge og familier. Fx skal formidling og kommunikation af indholdet og mindsettet i Udviklingsstrategien fortsat koordineres på tværs og tage afsæt i et fælles udtryk og sprogbrug.

Fælles sprog i det tværsektorielle samarbejde

Der er igangsat et fælles kompetenceløft ved "Projekt fælles sprog", som er igangsat med støtte fra Socialstyrelsen i 2017. Målet er at styrke det fælles sprog på hele 0-18 års området, opnå et tidligere og mere kvalificeret tværfagligt samarbejde samt at flere sager løses i almenområdet, og dermed forebygge de

bliver en sag i en familiergruppe. I projektet er der ansat to projektmedarbejdere, der bl.a. skal igangsætte en proces i skolernes trivselsfora og implementere trivselsforum på 0-6-årsområdet.

Fælles mål – vi lykkedes i praksis når vi:

- Tager afsæt i et fælles sprog i samarbejdet med barnet, den unge og familien
- Tager et fælles ansvar på tværs for den borgerrettede handling
- Videreudvikler samarbejdet på tværs af afdelinger og forvaltninger til fordel for borgerne og den helhedsorienteret indsats
- Lader borgernes behov være styrende for samarbejdet - ikke organiseringen
- Er tilgængelige – følger op – og justerer løbende efter borgernes aktuelle behov
- Har et godt kendskab til hinanden på tværs og prioriterer den tværfaglige koordinering til fordel for borgerne og den helhedsorienteret indsats

Vi har succes, hvis:

- En større andel af ledere og medarbejdere end i undersøgelsen fra 2017 i forskningsprojektet fra Aalborg Universitet udtrykker, at de er tilfredse med det tværfaglige samarbejde

Spør 3 - Nytænk de specialiserede indsatser og styrk sagsbehandlingen

Hvorfor?

Alle børn og unge skal være en del af fællesskabet. Det kan og skal lykkes, at flere børn og unge i udsatte positioner får et godt hverdagsliv. Forskningen peger på, at de mest virksomme indsatser er dem, der er tættest på en opvækst i en familie.

Arbejdet i familiegupperne er derfor et helt centralt element i den nødvendige omstilling af indsatserne, så de specialiserede indsatser tilrettelægges som tidsbegrænsede indsatser, så tæt på alle andre børn og unges hverdagsliv, og som i stor udstrækning har fokus på at barnet og den unge kan være i sit nærmiljø og anvender familien og netværkets ressourcer.

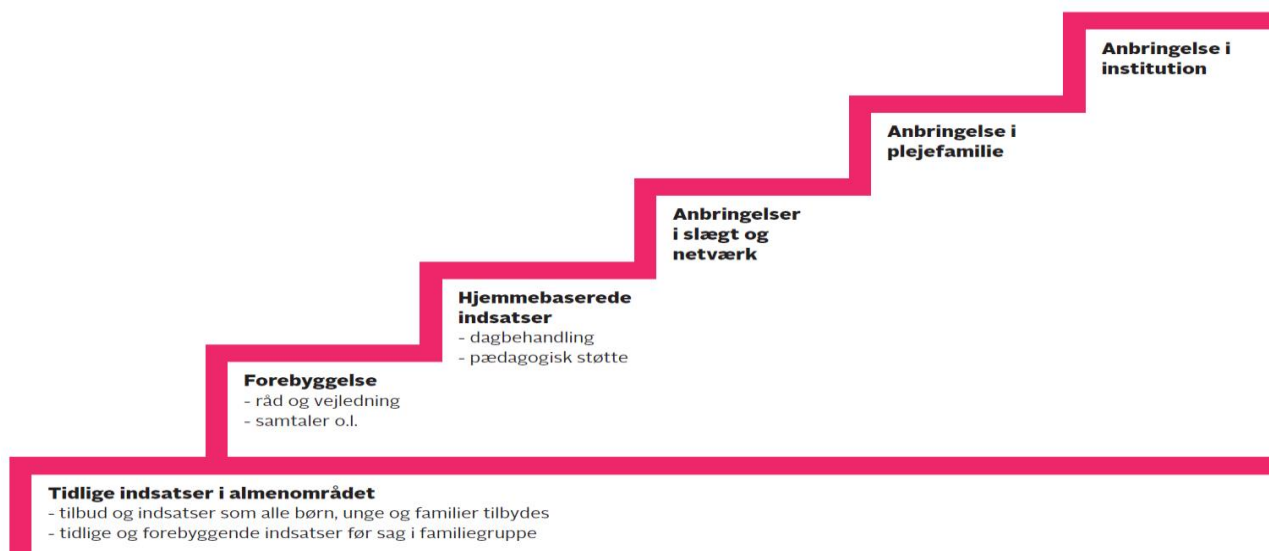
Hvad?

Indsatser, som tilbydes børn, unge og familier med eller i risiko for at udvikle særlige behov, skal altid så vidt mulig tage sit afsæt på "rette niveau" med forventning om gradvist nedtrapning jævnfør "Indsatstrappen". Samarbejdet på tværs er helt centralt i arbejdet med indsatstrappen.

Det betyder også, at der skal være fokus på forebyggelse og handling i et tværprofessionelt samarbejde, og at indsatserne så vidt muligt skal foregå i barnet/den unges eget miljø, og at der opnås en fælles forståelse af barnet og familiens potentialer, ressourcer og bekymring

Med indsatstrappen for øje skal almenområdet i langt højere grad inddrages. At arbejde ud fra indsatstrappen forudsætter et tæt samarbejde mellem både almen området, tilbudsvifte/udfører og familiegupperne.

"Indsatstrappen"

Hvordan?

Det vi blandt andet allerede gør:

- Vi har et fælles visitationsudvalg, der visiterer til døgntilbud for de over 12-årige
- Vi samarbejder internt mellem myndighed og udfører i Socialafdelingen omkring visitering og nytænkning af de specialiserede indsatser
- Vi arbejder med Signs of Safety og at netværksrådgiverne understøtter, at der afholdes netværksmøder
- Vi arbejder med konkrete og accepterede mål i sagsarbejdet, hvor alle tager ansvar for delopgaver og helheden for det fælles mål.

Det, der skal fokus på i 2018

Forankring af indsatsstrappen

Det er nødvendigt at fortsætte med en tæt og fokuseret forankring af Indsatsstrappen. Herudover er det nødvendigt at efterse behovet for Anbringelsesgrundlaget i sin nuværende form som en naturlig følge af den fortsatte forankring af "indsatsstrappen".

Faglig udviklingsplan

Der er udvalgt 3 temaer som centrale i sagsbehandlingen i familiegrupperne i 2018.

- Hyppig opfølgning:
  - Undersøgelser indikerer, at hyppig opfølgning på den enkelte sag bidrager positivt til brugen af mindre indgribende foranstaltninger, så udsatte børn og unge "foranstaltningmæssigt" bringes længere ned ad indsatsstrappen¹. Familiegrupperne vil derfor sikre den størst mulige og mest hensigtsmæssige grad af opfølgning i sagerne.
- Nedtrappingsplan:
  - Hensigten er, at afgørelser om foranstaltninger skal indeholde en nedtrappingsplan, hvor vejen ned ad indsatsstrappen kan vises, således en tydelig strategi i sagen fremgår. Det er vigtigt, at det er konkret og tydeligt, hvad der er planen nu og på sigt, og at denne samlede nedtrappingsplan er forventningsafstemt med familien. Familiegrupperne vil derfor sikre dette i størst mulig grad.
- Særlig opmærksomhed på arbejde med forældre/forældrehandleplaner i anbringelsessager:
  - At sætte mål sammen med forældrene er en væsentlig forudsætning for at udvikle og støtte forældrene i deres forældrekompetencer. Formålet med forældrehandleplaner er systematisk at udvikle forældrenes forudsætninger og dermed bringe forældres potentiale bedst muligt i spil. Det kan eksempelvis ske ved at udarbejde mål, der har fokus på forældrenes jobsituation, økonomi og behandling.

Strategisk samarbejdsforum på tværs af familiegrupper og specialiserede indsatser

Familiegrupperne og udfører rykker tættere sammen og etablerer praksis og arbejdsredskaber, der sikrer overblik over rette målgrupper og pladsantal i forhold til de specialiserede indsatser

Fælles mål – vi lykkes i praksis når vi:

- Kan hjælpe et barn, ung eller familie til at leve et så selvstændigt liv som muligt
- Hjælper flere børn og unge i udsatte positioner til at få et hverdagsliv, som ligner alle andres
- Fastholder kontakten til almenområdet og lykkes med indsatser i eget miljø

¹ Socialstyrelsen, juni 2016: Inspiration til omlægning af indsatser for udsatte børn og unge viden om tidligere og forebyggende indsatser.

- Holder fokus på barnets ressourcer og potentialer
- Fastholder at se barnet som en del af familien og netværket samt inddrager og anvender netværkets ressourcer

Vi har succes, hvis:

- Bevægelsen i foranstaltninger på indsatsstappen understøtter et mønster om mindre indgribende foranstaltninger over tid
- En større andel af den samlede ressource i familiegruppen og PPR anvendes til forebyggende foranstaltninger
- Antallet af anbringelser falder

Spør 4 - Hav ambitioner for alle børn og unges læring

Hvorfor?

Det at have høje og realistiske forventninger på alle børn og unges vegne er helt afgørende for børn og unges læring. I Aalborg Kommune møder vi børn med en forventning om, at alle skal blive så dygtige, som de kan. Børn og unge skal mærke, at læring og trivsel er vores grundlæggende mål.

Flere forskningsresultater dokumenterer, at det giver gode resultater at fokusere på børnenes og de unges ressourcer. Der har hidtidig været en tendens til, at fagfolk har større opmærksomhed på børnenes og de unges udfordringer, frem for ressourcer. Dermed sættes læringsmulighederne i baggrunden. Lave ambitioner på børnenes vegne gør, at børnene underpræsterer og deres potentialer forbliver skjult.

Hvad?

Børn lærer fra de er ganske små. Derfor har fagprofessionelle omkring børnene viden om, hvad man kan og skal forvente af børn og deres udvikling – fra de er helt små. Ved at være særlig opmærksom på den helt tidlige tilknytning fra før fødslen støtter vi forældres stimulering af barnets udvikling.

Læring og trivsel er et fælles ansvar for alle, der arbejder med børn og unge. Kun hvis vi koordinerer vores indsats og formår at fjerne skellene mellem forvaltninger og afdelinger, kan vi lykkes – særligt i de tilfælde hvor et barn eller en ung har det svært.

Erfaringer fra skoler, der har arbejdet bevidst med området viser, at det er afgørende, at mål og forventninger er synlige for eleverne. Det skaber motivation, når eleverne inddrages i målene for egen læring og for undervisningen – i fællesskab mellem børn og voksne skal vi være ambitiøse. Derudover er det vigtigt at følge systematisk op på børnene og de unges faglige, sociale og personlige udvikling.

De fællesskaber som børnene indgår i i dagtilbud og skole betyder meget for dem. Børn, der er en del af - og anerkendt i et fællesskab, udvikler selvværd og selvtillid. Når børn skal føle sig betydningsfulde og ligeværdige i fællesskabet, har de brug for lærere og pædagoger til at skabe meningsfulde rammer at agere i. Rammerne skal både give struktur og tryghed og samtidig have blik for at invitere nye medlemmer ind.

I samarbejdet blandt de professionelle understøtter vi fra hver vores position den fælles læringsdagsorden. Læring handler ikke kun om tal og bogstaver. Læring er også at kunne håndtere sit temperament, opleve at være god til noget, kunne have betydningsfulde voksne i sit liv mv.

Læring finder ikke kun sted, når barnet er i dagtilbud eller skole. Fritidslivet og lokalsamfundet udgør ligeledes et lærende og inkluderende fællesskab, hvor børn og unge har adgang til viden, der kan støtte deres udvikling.

Hvordan?

Det, vi blandt andet allerede gør:

- Vi arbejder med KABU-aftalen (KABU står for Kvalitet i arbejdet med Anbragte Børn og Unge)
- Vi har læring som et spor i Dagtilbud for fremtiden ([link](#))
- Vi har fokus på læring i alle fritidstilbud
- Vi har læringsamtaler mellem lærere og elever
- Vi har fokus på læringsmålsstyrede aktiviteter og evalueringskultur
- Vi har uddannet læringsvejledere
- Vi udarbejder elevplan for alle elever
- Vi arbejder bevidst på at styrke udsatte børns skolegang
- Vi har en fælles Ungestrategi, der beskriver, hvordan vi arbejder med uddannelse og beskæftigelse i Aalborg Kommune

Det, der skal fokus på i 2018

Implementering af PPRs udviklingsstrategi

PPRs udviklingsstrategi "Sammen gør vi en forskel for børnenes læring og udvikling" beskriver, hvordan PPR skal arbejde både på de indre og ydre linjer. Derudover beskrives det mindset, der ligger til grund for PPRs indsats. Som en del af udviklingsstrategien arbejder PPR med SamRumsmodellen. SamRum er en model for samarbejdet mellem skoler, PPR og forældre. SamRum handler i høj grad om at bevæge sig væk fra begreber som snitflader og en "din og min" tilgang og gør det klart, at vi er sammen om den gode indsats. Vi tager således fælles ansvar og deler udfordringerne omkring det at balancere behov og ressourcer.

Handlevejledning om bekymrende elevfravær

Der er udarbejdet en "Handlevejledning om bekymrende fravær". Handlevejledningen definerer, hvornår et fravær er bekymrende og fastsætter, hvorledes skolerne skal handle; herunder hvornår Familiegrupperne og PPRs drop-out-team skal inddrages, samt hvornår der skal sendes en underretning til Familiegruppen. Det er forventningen, at arbejdet med handlevejledningen vil reducere antallet af elever med bekymrende elevfravær.

Fælles om barnets sprog

Sproglige kompetencer er helt centrale for barnets kognitive og sociale udvikling. Det er afgørende at understøtte sproglige kompetencer hos børn, som har øget risiko for ikke at udvikle disse kompetencer i tilstrækkelig grad. I 2018 arbejdes der bl.a. på en fælles sprogstrategi på tværs af dagtilbud og skole og der arbejdes på at implementere et nyt sprogvurderingsværktøj.

Fælles mål – vi lykkes i praksis når vi:

- I fællesskab løfter børnene og de unge, så de udnytter de potentialer, de har
- Udfordrer børnene, så de udvikler deres kompetencer og selvværd.
- Bidrager til, at børnene oplever, at de er en del af et fællesskab og bidrager aktivt hertil
- Værdsætte børnenes ressourcer med udgangspunkt i deres forskellighed
- Giver børnene medindflydelse på deres hverdag
- På en respektfuld måde formår at ansvarliggøre forældrene i børnenes læring og trivsel.

Vi har succes, hvis:

- Eleverne opnår bedre resultater i de nationale test og afgangsprøver

- Elevernes trivsel – målt i den årlige trivselsmåling - forbedres
- Andelen af unge der får en ungdomsuddannelse stiger
- Antallet af børn med behov for særlig støtte på dagtilbudsområdet falder
- Elevernes skolefravær falder